

Kampioenenmaker met kwaliteit en karakter

Concorde

Een 'once in a lifetime-horse', zo omschrijft Cees van den Oetelaar het in 1984 in het Brabantse Son geboren hengstveulen Cupido. Onder de naam Concorde zou hij eenmaal volwassen van enorme invloed zijn op de fokkerij en het succes van de Nederlandse springpaarden.

TEKST: GEMMA JANSEN • BEELD: JACOB MELISSEN E.A.

Voordat Concorde van zich liet spreken als vaderpaard, maakte hij zelf als springpaard ook furore. Zo was zijn optreden in 1992 tijdens de hengstenkeuring onvergetelijk. Daar won hij met Eric van der Vleuten in het zadel op fenomenale wijze de eerste VHO Trofee, op 1.40m-niveau. Een citaat uit In de Strengen van dat jaar: "In Utrecht grensde zijn prestatie aan het ongelooflijke. De Rabobank steilsprong vereiste een draai van 180 graden en Concorde, die daardoor direct met de hindernis werd geconfronteerd, drukte zich vanuit stilstand schijnbaar moeiteloos van de grond en bereikte zonder problemen de andere kant." Concorde sprong niet alleen geweldig, maar gaf zijn springtalent ook duidelijk door, want in zijn actieve dekperiode kwamen uit iedere jaargang meerdere opvallende 1.60m-springpaarden voort. Maar liefst ruim 150 KWPN-geregistreerde nakomelingen staan als internationaal springpaard te boek, daarvan heeft de helft Grand Prix achter zijn of haar naam staan. In 2003 kwalificeerden maar liefst vier nakomelingen van dit vaderpaard pur sang zich voor de wereldbekerfinale in Las Vegas. Maar ook heden ten dage lijkt het Concorde-bloed nog weinig aan betekenis te hebben ingeboet. Zo won kleinzoon Don Sandrino dit jaar het Z-festival in Lanaken. In 2002 werd Concorde, toen als jongste hengst ooit, preferent verklaard.

Prestatie in de genen

Het succes van Concorde kwam niet uit de lucht vallen. Zijn vader, de in 1979 in Duitsland

geboren Voltaire, is in deze serie in IDS 19 al uitgebreid aan bod gekomen. De moeder van Concorde is de prestatieermerrie Flyer. Zij is een zus van het springpaard Vivaldi dat onder meer onder Melanie Smith furore maakte in Amerika en daar een zeer bekende 'speedhorse' was. Flyer is gefokt bij Pier Swierstra uit Weidum. Zijn zoon Sibe is inmiddels 61 jaar, maar kan zich nog als de dag van gisteren herinneren dat Flyer's overgrootmoeder, de preferente modelmerrie Gerri, in 1956 het erf van de ouderlijke boerderij betrad. "Ik was nog maar een klein jongetje, maar dat moment staat op mijn netvlies gegrift, die in mijn ogen imponerende merrie die naast een fiets ons erf opdraafde. Ze was gefokt door een oom van mijn moeder. Ze had bij hem al meerdere veulens gehad en toen ze bij ons kwam was ze drachtig van Camillus. Uit deze combinatie werd Dirkje geboren. Een eerlijke maar ook hele slimme merrie, als we haar uit de wei wilden halen om te werken dan kon ze je aankijken van: 'daar heb ik vandaag helemaal geen zin in' en dan nam ze de benen. Eenmaal ingespannen werkte ze wel heel hard. In de trekproef scoorde ze destijds een A en dat was behoorlijk goed." Dirkje werd gedekt door de Oldenburger Lindberg, een niet al te grote zwarte hengst, die maar kort gedekt heeft in Friesland. De stermerrie Klaske was hiervan het resultaat. "Een gezond en sterk, geweldig fijn paard en waar haar moeder zich af en toe wilde onttrekken aan het werk, gaf deze merrie zich dubbel en dwars. Al liep ze al de hele dag voor de maaimachine, als het begon te schemeren gooide ze er nog een schepje bovenop en draafde ze bijna om het werk af te kriegen. Die

Cees van den Oetelaar:
"Van Concorde heb ik geleerd hoe een paard moet springen."

tomeloze werklust was een heel belangrijke eigenschap toentertijd, maar is het voor een topsportpaard nog steeds. Mijn vader was heel goed bevriend met Jan de Vries uit Surhuisterveen. Deze hengstenhouder had Farn, Sinaeda en Marco Polo op stal staan. De laatste werd verguisd door de boeren hier uit de buurt, een 'hazewindhond', zo noemden ze hem. Maar mijn vader durfde het wel aan met die Marco Polo bij onze klassiek gefokte, zware merries. Klaske werd met hem gedekt en hieruit kwam Flyer. Een hele fijne merrie in de omgang, pittig maar nooit gemeen en ook weer zeer werklustig. Dat laatste

was geen wonder, want niet alleen Klaske wilde heel hard werken, maar ook de nakomelingen van Marco Polo kregen al snel die reputatie. In de winter was het rustig op onze boerderij en bracht mijn vader de paarden naar de manege van Roel Brinkman in Vrouwbuurtstermolen. Daar overwinterden de merries en werden in ruil daarvoor ingezet voor de manegelessen. Lammert Haanstra zag Flyer op die manege in de les lopen. In principe was ze te koop, want we hadden destijds best veel paarden en ook al een dochter van haar om de fokkerij voort te zetten. Via Lammert Haanstra is Flyer bij de familie Van

Topvererfer Concorde is al 27 jaar in mede-eigendom van de familie Nijhof.

Diest terechtgekomen. Na een aantal goede sportpaarden kreeg ze Concorde. Ik was erbij toen hij op de hengstenkeuring in Utrecht werd voorgesteld. Hij toonde vrij massaal en eindigde niet hoog, maar hij werd wel aangewezen. Daarna heb ik hem nog vaak zien springen, geweldig! Ik denk dat er weinig Nederlands gefokte hengsten voor zoveel goede nafok gezorgd hebben. We hebben hier uit de lijn van Flyer nog een elite-merrie van Cantos, deze Amerily werd in 2008 reservekampioen op de NMK.”

Naar het Brabantse land

Lammert Haanstra stalde Flyer bij zijn schoonvader, de heer Rodenburg, die er verschillende veulens bij fokte. Haar nakomeling Olympus belandde op stal bij Bert van Diest sr. in Son. Het was de bedoeling dat Bert van Diest jr. erop zou gaan rijden. Dit bleek nog niet zo makkelijk volgens deze ruiter: “Hij wilde in eerste instantie totaal niet springen. Ik kreeg er snel genoeg van en zei tegen mijn vader ‘je zoekt het maar uit met dit beest, ik kan er niets mee!’. Mijn vader kreeg hem aan de gang en vanaf die tijd sprong hij geweldig. Dat ben ik later bij meerdere Concorde tegen gekomen. Zadelmak maken leverde zelden problemen op, maar als je ze wilde laten springen, dan vergde dat soms nogal wat overtuigingskracht. Als ze het

spelletje eenmaal kenden, gaven ze zich helemaal over en sprongen al snel de sterren van de hemel. Nadat Olympus zo’n geweldige springer bleek, waren mijn ouders en ik wel benieuwd naar waar hij vandaan kwam. We gingen op bezoek bij zijn fokker. Daar hoorden we dat de moeder van Olympus was verkocht en we zochten contact met de heer Rodenburg. Toen we bij hem gingen kijken had Flyer een veulen van Godolphin aan de voet.” Dit veulen en een volle broer werden verdienstelijk in de sport uitgebracht. “Logisch dat wij Flyer graag wilden hebben. Toen de gezondheid van de heer Rodenburg afnam, konden wij haar kopen. Flyer is hier op de Sonniushof ingezet als fokmerrie, maar ook als manegepaard. Ze heeft honderden mensen de eerste beginselen van de paardensport bijgebracht, voordat ze in 2000 op 31-jarige leeftijd stierf.”

De geboorte van een legende

Bert: “Als vijftienjarige kreeg Flyer een parmantig hengstveulen, mooi van type maar wel iets aan de kleine kant. Dat was hij op tweejarige leeftijd nog steeds, dus we besloten hem te verkopen. Er kwam een potentiële koper kijken en hij wilde hem zien draven. Concorde was een beetje fris en schoot ervandoor, de wei in. Dat weiland was net bemest en daar galoppeerde Concorde vrolijk doorheen met het halstertouw achter zich aan. Je kunt je voorstellen dat toen we hem eenmaal te pakken hadden, hij er niet alleen smerig uitzag maar ook stonk als een bunzing. De koop was meteen van de baan. Ik denk dat die man zich later nog wel een keer achter zijn oren gekrabbeld heeft. Als tweeënhalfjarige is Concorde alsnog

Concorde trad qua springtalent en ververvingskracht in de voetsporen van zijn vader Voltaire.

André Thieme en Nacorde schreven driemaal de loodzware Derby van Hamburg op hun naam.

verkocht. Hij is erg uniform gebleken in zijn vererving. Ik haalde zijn nakomelingen er op wedstrijd bijna altijd uit: grote, zwarte of bruine paarden, met een blesje. Bijna zonder uitzondering beschikten ze over een mooie hals, sterke rug met een goede croupe erin. Allemaal hebben ze dezelfde vurige oogopslag van Flyer. We hebben intussen al veel Concordes op de manege gehad; gezonde en sterke paarden met veel werklust. Flyer dekten we drie jaar na de geboorte van Concorde nogmaals met Voltaire. Hieruit werd een tweeling geboren; twee merrieveulens, waarvan er een eentje dood ging aan de gevolgen van een ongeluk en de andere, Falona op ons bedrijf is ingezet als fokmerrie en voor verschillende goede sportpaarden heeft gezorgd. Nog niet zolang geleden liep ik tegen een dochter van Voltaire rechtstreeks uit de merrielyn van Flyer aan. Ik wilde nog heel graag iets op stal uit die lijn en heb haar gekocht. Toen mijn vader tachtig jaar werd, maakte Concorde onverwacht opwachting op zijn feestje. Dat was voor mijn vader een geweldige belevenis.”

Veel plezier

In de zomer van 1986 koopt Hans Coppens Concorde. Hij wilde hem presenteren op de KWPN Hengstenkeuring van 1987. Maar ook Cees van den Oetelaar was geïnteresseerd. “Ik kende Concorde nog van de tijd dat hij veulen

In de nafok van de preferente Namelus R, hier met Mark Dijkstra, zie je Concorde duidelijk terug.

was; een net, niet al te groot veulen. Toen Coppens een paar jaar later tegen mij zei dat-ie een Voltaire uit een Marco Polo-merrie van Van Diest had, wist ik meteen dat het om Concorde ging en heb zonder bij die hengst te gaan kijken de helft van hem overgenomen. Mijn vader hield van een bloedpaard en was helemaal gek van Voltaire, dat was toen een van de modernste hengsten. Ik had al wat nafok gezien van Marco Polo en dat stond me bijzonder goed aan. Tegenwoordig is de dekkerij makkelijker te combineren met de sport, maar Concorde begon als dekhengst toen natuurlijk dekken nog de norm was. Dientengevolge heeft hij het best zwaar gehad; in de zomer stond hij de hele dag op de vrachtwagen om merries overal in het land te bedienen. In de winter werd hij uitgebracht in de Hengstencompetitie. Zijn fenomenale optreden tijdens de eerste VHO Trofee is altijd op mijn netvlies blijven staan, als ik daaraan denk krijg ik nog de rillingen. Van hem heb ik geleerd hoe een paard moet springen. Concorde werkt nu nog sterk door in de moederlijn. Tot in de derde of vierde generatie vererft hij zijn geweldige manier van springen, zijn snelheid in de reflexen en zijn afdruk. Ook zijn karakter; Concorde-nakomelingen willen altijd meer dan hun best doen, maar dat is natuurlijk ook een valkuil. Ik zie hem overigens nog heel regelmatig, hij komt uit een taaie familie en is nog topfit.” In 1987 deed Hans Coppens helemaal afstand van Concorde en kochten Henk Nijhof en de gebroeders Bosch zich in. Cees: “We hebben deze hengst nu bijna zeventientwintig jaar samen en het eerste woord moet nog vallen. Ondanks de astronomische bedragen die voor hem geboden zijn, hebben we hem nooit willen verkopen. Eigenlijk hebben we er met zijn allen alleen maar heel veel plezier aan beleefd en dat is nog steeds zo!”

CONCORDE PREF (VOLTAIRE X MARCO POLO)

Goedgekeurde KWPN-zonen:

Holland (mv.Nimmerdor) 1984, **Jacorde** (mv.Zeus) 1991, **Jumbo-Jet** (mv. Akteur) 1991, **Kastello** (mv.Notaris) 1992, **Larino** (mv.Armstrong) 1993, **Laroche** (mv.Nimmerdor) 1993, **Marius Claudius** (mv.Nimmerdor) 1994 erkend, **Namelus R** (mv.Joost) 1995, **Pierrot** (mv.Notaris) 1997, **Talan** (mv. Burggraaf) 2000

In de tweede generatie van:

Lincoln (Gracio x Concorde) 1993, **Oklund** (Holland x Pilot) 1996, **Tadmus** (Calvados x Concorde) 2000, **Tolan R** (Namelus R x Aramis) 2000, **Whistler** (Holland x Iroko) 2003, **Zürich** (Berlin x Concorde) 2004, **Arthos R** (Namelus R x Mermus R) 2005, **Carrera** (Larino x Contender) 2007, **Dexter R** (Namelus R x Contender) 2008, **Don Sandrino** (Sandro Boy x Concorde) 2008

In de derde generatie van:

Vleut (Quick Star x Cantus x Concorde) 2002, **Zazou R** (Tolan R x Cordalme Z x Abgar xx) 2004, **Advance** (Utrillo van de Heffinck x Cavalier x Concorde) 2005, **Bodinus** (Padinus x Namelus R x Abgar xx) 2006, **Fire** (Vleut x Namelus R) 2010

In de vierde generatie van:

Edinburgh (Vleut x Darco x Wisconsin) 2009, **Freedom** (Advance x Corofino x Lavallo) 2010

Sensibel en topvoorzichtig

Met Roelof Brill op zijn rug wordt Concorde in het seizoen 1988/1989 vierde in de Hengstencompetitie. Concorde verhuist vervolgens naar Hengstenhouderij Crom en daar gaat Piet Raymakers hem rijden. Hij startte Concorde in de categorie B en sloot het seizoen overtuigend af als winnaar. Toen Piet naar Zangersheide verhuisde, kwam Eric van der Vleuten in beeld. "Ik heb Concorde gereden van zijn zesde tot en met zijn achtste jaar. Een binnenvetter waar je in eerste instantie het 'bloed' niet vanaf zag. Een heel sensibel paard, topvoorzichtig en met gruwelijk veel afdruk in de afzet van de sprong. Eigenschappen die ik later ook terugzag in zijn dochters Jikke en Naomi. Met de eerste heb ik veel succes gehad en Maikel met Naomi. Met haar is hij onder meer Nederlands kampioen Young Riders geworden en vijfde op het EK. Ik heb veel Concordes gereden, altijd scherpe paarden met veel inzet, ze lagen mij heel goed. Zijn directe invloed wordt nu minder groot, maar ik denk dat we van zijn bloed in de moederlijn nog heel veel plezier kunnen hebben." Inmiddels was het oog van de Stichting Nederlands Olympiade Paard op Concorde gevallen en hij ging vanaf dat moment door het leven met het prestigieuze voorvoegsel 'Olympic'. Na Eric verhuist de hengst naar Jos Lansink: "Ik heb Concorde ongeveer twee jaar gereden, dat was in de periode dat ik bij Hans

Jikke werd als tweejarige uitgenodigd voor de UTV en maakte later als internationaal springpaard furore onder Eric van der Vleuten.

Eric van der Vleuten:
"Concorde was heel sensibel, topvoorzichtig en had gruwelijk veel afdruk op de sprong. Dat zag ik terug in zijn dochters Jikke en Naomi."

Horn werkte. Een heel bijzonder paard! Sensibel met veel kwaliteit. Hij was supervoorzichtig en wilde geen fout maken. Als het vertrouwen in de ring er was, dan kon je ook bijna geen fout krijgen. We hebben samen behoorlijk veel gewonnen: we werden onder meer Nederlands kampioen. Dat was geweldig, maar ook dat we op donderdag tijdens CHIO Aken de Grote Prijs van Nordrhein-Westfalen wonnen. Later heb ik nogal wat Concordes gehad voor de handel, daarin zag je zowel in het exterieur als in hun doen en laten duidelijk de vader terug." De nafok van Concorde werd tijdens de afstammelingenkeuring dan ook omschreven als: 'goed ontwikkelde, degelijke paarden met goede halzen en ruim voldoende beweging. Hij geeft een aantal opvallende kenmerken door aan zijn kinderen. Typerend voor de Concordes is bijvoorbeeld de korte, steile schouder. De schoft zou wat meer ontwikkeld kunnen zijn. De jonge Concordes zijn over het algemeen voorzien van een recht gesteld achterbeen, met veel bespieren in de dijen en enigszins op de voorhand gebouwd. Opvallend is de sterk gesloten bovenbouw, met name de sterk aangesloten lendenpartij valt zeer positief op.' Kort gezegd kunnen we concluderen dat Concorde zijn nakomelingen maakt zoals hij zelf werd omschreven bij zijn inschrijving in het stamboek.

Enorme erelijst

In de springcompetities voor jonge paarden deden de nakomelingen van Concorde het van begin af aan uitzonderlijk goed. Niet eerder wist een hengst zo de blits te maken met een lange rij snel van de grond springende nazaten, die ook nog eens supervoorzichtig waren. De kinderen van Concorde beschikken over het algemeen over veel afdruk en snelle reflexen, zowel in galop als tijdens het springen. Het vervolg van de successen van jonge springpaarden in de nationale competitie was te zien tijdens het WK in Lanaken. Namen als Loncorde, Larone, Lebor, Champion III en The Megabyte getuigen hiervan. In 1999 meldt In de Strengen dat Concorde opnieuw, voor de derde keer in vier jaar tijd, met tien kinderen topaanvoerder is op het WK in Lanaken. In 1998 kwalificeerden zich maar liefst vijf nakomelingen van Concorde voor de finale van de vijfjarigen op dit evenement met op het podium twee kinderen van Concorde. Het goud ging naar Loncorde B (mv.Aram) van fokker J. Bruggink

uit Beilen, het brons was voor Larone (mv.Farn) van fokker W. Maessen uit Wylre. Een jaar later won deze Larone het goud. In 2000 behaalde Natural Dream (mv.Dreamstreet) van fokker M. van der Struis-Baan uit Heerle de tweede plaats. Vervolgens stroomden de paarden door naar het hoogste internationale niveau. Gracia MB was zijn eerste internationale topper, maar daar kwam al heel snel een aantal namen bij: Grace, Humphry, Hickory, Giant, Holland, Viktor, Conquest II, Marius Claudius, Nacorde, Nirvana en natuurlijk Jikke, Naomi en vele anderen. Concorde bevindt zich de laatste jaren dan ook aan de top van de fokwaardeschatting voor het springen met een enorm hoge betrouwbaarheid. Hoewel geen echte leverancier van specifieke keuringstoppers, behaalden de dochters van Concorde doorsnee makkelijk de verschillende predicaten. Tot zijn meest opvallende dochters horen Ginn (mv.Buntspecht de Lauzelle), Je Reviens (mv.Ahorn), die drie jaar op rij werd uitgenodigd voor de UTV, en het latere internationale springpaard Jikke (mv. Pantheon xx), die als tweejarige werd uitgenodigd voor de UTV. Als driejarige stermerrie werden uitgenodigd voor de Nationale Merriekeuring Ninja (mv.Architect), Nieta (mv.Zeoliet) en Pubertha (mv.Michelangelo). Saillant detail hierbij is dat drie van deze merries inmiddels ook het sport-spr-predicaat op hun naam hebben geschreven. Andere nakomelingen zijn

Een van de zonen van Concorde die bij het KWPN werd goedgekeurd én Grand Prix sprong is keurhengst Larino.

Een van de vele Grand Prix-springende nakomelingen van Concorde was Viktor van McLain Ward, de combinatie werd onder andere vierde in de Wereldbeker van 2002.

bijvoorbeeld de elitemerrie Uterusa, die internationaal springt met de Azerbeidzjaan Karim Abdullayev en Rob S (mv.Landwind II) die met Mans Buurman als zevenjarige het WK Jonge Springpaarden in Lanaken won.

Topfit

Concorde bewoont al jarenlang een stal bij de familie Nijhof in Geesteren. De pensionado is nog topfit. Hij dekt zelf niet meer, maar er is nog wel diepvriessperma van zeer goede kwaliteit van hem beschikbaar. Jeannette Nijhof: "In de zomer van '86 kwam Cees van den Oetelaar met een videoband met daarop de tweeënhalfjarige Concorde. We waren meteen onder de indruk van de hengst en hebben ons ingekocht. Zoals alle hengsten op ons station, lag de nadruk in die eerste jaren op de sport. Immers als de vader niet kan springen, hoeft je het van zijn nafok ook niet te verwachten. Nadat Concorde bewezen had ook het hoogste niveau aan te kunnen, hebben we hem teruggetrokken uit de sport. Vooral in die tijd was sport en fokkerij nog lastig te combineren. Ik durf te beweren dat weinig hengsten op de wereld de springeigenschappen zo consequent doorgegeven hebben als Concorde. We hebben hier megaveel nakomelingen van hem op stal gehad en verhandeld. Ze doen het bovengemiddeld goed, ongelooflijk veel paarden lopen wereldwijd 1.40m en hoger. Ze zijn gezond, sterk, hebben veel instelling en de wil om te werken. Sinds vorig jaar hebben we zijn zoon Marius Claudius op stal en daar zijn we heel blij mee." ●

